

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, GIẢNG VIÊN TRONG CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH Ở CÁC HỌC VIỆN, TRƯỜNG SĨ QUAN QUÂN ĐỘI HIỆN NAY

TRẦN VĂN HOAN (*)
HỒ MẠNH CƯỜNG (**)

Tóm tắt: Cải cách hành chính trong lĩnh vực quân sự, quốc phòng là bộ phận của cải cách hành chính nhà nước; là nội dung quan trọng, khâu đột phá để xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại” trong tình hình mới. Vì vậy, trong giai đoạn hiện nay cần tiếp tục phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ, giảng viên ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong công tác cải cách hành chính, góp phần hoàn thiện hệ thống tổ chức và hoạt động quản lý, chỉ huy, điều hành; nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học, từng bước xây dựng các học viện, trường sĩ quan vững mạnh toàn diện.

Từ khóa: Cải cách hành chính; các học viện, trường sĩ quan; đội ngũ cán bộ, giảng viên.

Abstract: Administrative reform in the military and defense sectors is a part of state administrative reform; it is an important and breakthrough task in building up a "revolutionary, disciplined, elite, and gradually modern" People's Army of Vietnam under new circumstances. Therefore, in the existing period, it is necessary to continue promoting the role of cadres and lecturers at military academies and schools in the administrative reform, contributing to improving the system of organization, management, command and operation; improving the quality of education, training and scientific research, and gradually building strong and comprehensive academies and schools.

Keywords: Administrative reform; academies and schools; cadres and lecturers.

Ngày nhận bài: 15/10/2024 Ngày biên tập: 18/11/2024 Ngày duyệt đăng: 23/12/2024

Công tác cải cách hành chính (CCHC) ở các học viện, trường sĩ quan (HV, TSQ) quân đội được triển khai thực hiện trên nhiều nội dung, như cải cách thủ tục, bộ máy hành chính; cải cách tài chính công; ứng dụng công nghệ thông tin trong giải quyết các công việc hành chính, chuyên môn, nghiệp vụ, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động chỉ đạo, điều hành và xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, giảng viên (CBGV), nhân viên, học viên, chiến sĩ. Trong những năm qua, CBGV ở các HV, TSQ quân đội luôn là lực lượng nòng cốt, đi đầu trong thực hiện nhiệm vụ giáo dục, đào

tạo và nghiên cứu khoa học, là những cán bộ được đào tạo cơ bản, có trình độ đại học trở lên, có phẩm chất tốt, năng lực toàn diện. Vai trò của đội ngũ CBGV trong CCHC ở các HV, TSQ quân đội thể hiện qua những khả năng mà đội ngũ CBGV có thể hiện thực hóa nhằm thúc đẩy quá trình thay đổi cách thức, phương pháp vận hành mọi hoạt động của mỗi HV, TSQ quân đội.

Thời gian qua, các đảng ủy HV, TSQ quân đội đã quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm túc quan điểm, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Quân ủy Trung ương, quy định, hướng dẫn của Ban Chỉ đạo cải cách hành chính và xây dựng Chính phủ điện tử của Bộ Quốc phòng, của cấp ủy, chỉ huy, cơ quan

(*) TS; Học viện Hậu cần, Bộ Quốc phòng
(**) TS; Học viện Lục quân, Bộ Quốc phòng

chức năng cấp trên về CCHC. Nội dung CCHC, chuyển đổi số được đưa vào nghị quyết lãnh đạo của các cấp ủy đảng; các chương trình, kế hoạch CCHC, chuyển đổi số được xây dựng, triển khai kịp thời, đạt được nhiều kết quả quan trọng. Bộ máy tổ chức, chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan, khoa, đơn vị ở các HV, TSQ quân đội được điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, chỉ huy, điều hành của hệ thống lãnh đạo, chỉ huy các cấp. Thủ tục hành chính được sửa đổi, bổ sung, cơ bản bảo đảm tính pháp lý, minh bạch, chặt chẽ, công bằng, tinh giản hóa, góp phần tiết kiệm thời gian, chi phí, mang lại hiệu quả cao trong quản lý, chỉ huy, điều hành; kiểm soát chặt chẽ thủ tục hành chính, áp dụng Hệ thống quản lý chất lượng theo Tiêu chuẩn quốc gia TCVN ISO 9001:2015 vào hoạt động quản lý hành chính bảo đảm công khai, minh bạch, tinh giản, hiệu lực, hiệu quả.

Việc đổi mới quản lý, nâng cao chất lượng đội ngũ CBGV được chú trọng, bảo đảm chặt chẽ ở từng khâu, từng bước, từ xây dựng hệ thống chức danh, tiêu chí đánh giá đến quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng và bố trí, sử dụng CBGV phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục, đào tạo. Cùng với đó, việc đổi mới phương thức điều hành, nhất là trong ứng dụng các phần mềm tin học hiện đại, phục vụ công tác lãnh đạo, chỉ huy, quản lý, điều hành, góp phần tiết kiệm thời gian, chi phí và tiết giảm các loại văn bản hành chính trong HV, TSQ quân đội. Đội ngũ CBGV luôn chủ động, tích cực tâm huyết với chức trách, nhiệm vụ được giao; luôn nâng cao ý thức, trách nhiệm, văn hóa ứng xử trong giao tiếp, thường xuyên sâu sát, gần gũi tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng của học viên, nhân viên, chiến sĩ, từ đó đề ra các giải pháp cải tiến phương pháp làm việc giúp công tác giải quyết các nhiệm vụ được tốt hơn.

Tuy nhiên, công tác CCHC ở các HV, TSQ trong thời gian qua vẫn còn những hạn chế như một số CBGV chưa phát huy tốt vai trò, trách nhiệm trong nghiên cứu, tham mưu đề xuất, trong quản lý, điều hành, kiểm tra thực hiện các nội dung CCHC; trình tự, thủ tục giải quyết công việc liên quan đến một số ngành, lĩnh vực chưa thực sự khoa học, rõ ràng, chưa

chuẩn hóa, tối ưu hóa. Phương pháp làm việc của một số CBGV chưa khoa học, thiếu chủ động, nhất là trong những công việc có tính phức tạp, yêu cầu phải trao đổi, phối hợp giữa nhiều cơ quan, đơn vị; năng lực khai thác, sử dụng công nghệ thông tin của một số CBGV còn hạn chế.

Để hiện thực hóa yêu cầu đẩy mạnh CCHC, đặc biệt là tiếp tục triển khai thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 76/NQ-CP ngày 15/7/2021 của Chính phủ ban hành Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2021-2030 và các mục tiêu, nhiệm vụ của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng đặt ra thì vai trò của đội ngũ CBGV ở các đơn vị HV, TSQ quân đội là rất quan trọng. Để tiếp tục phát huy có hiệu quả vai trò này, cần thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Một là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, cán bộ chủ trì, các cơ quan, đơn vị chức năng.

Nhằm đảm bảo công tác CCHC của các HV, TSQ quân đội triển khai thực hiện nghiêm, hiệu lực, hiệu quả; quy tụ trí tuệ, niềm tin, tạo sức mạnh tổng hợp, vượt qua khó khăn, khắc phục những hạn chế... các cơ quan, khoa, đơn vị ở HV, TSQ quân đội phải luôn quán triệt đầy đủ, kịp thời các nghị quyết, kế hoạch, hướng dẫn của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng về công tác CCHC trong quân đội; kế hoạch, tiến trình CCHC ở từng HV, TSQ quân đội. Trên cơ sở đó, cụ thể hóa thành các kế hoạch, chương trình hành động, bảo đảm sát thực tế, phù hợp với đặc điểm của từng cơ quan, khoa, đơn vị nhằm tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, ý thức, trách nhiệm cho mỗi CBGV về thực hiện công tác CCHC. Căn cứ vào mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ CCHC, đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng để CBGV có trình độ chuyên môn, nắm chắc quy trình giải quyết từng vụ việc cụ thể, ứng dụng thành thạo công nghệ thông tin; thực hiện tốt công tác kiểm tra; quá trình đánh giá CBGV phải dựa trên hiệu quả công việc, bảo đảm tính công tâm, khách quan; đánh giá, nhận xét đúng người, đúng việc nhằm phát hiện, chấn chỉnh kịp thời những sai sót; kiên quyết xử lý những CBGV có hành vi thiếu trách nhiệm, vi phạm quy chế, quy định. Nâng cao hiệu quả công tác tư

tưởng, giữ vững định hướng chính trị cho đội ngũ CBGV, nhất là cán bộ chủ trì các cơ quan, khoa, đơn vị về công tác CCHC.

Hai là, xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên ngày càng chuẩn hóa về chuyên môn, nghiệp vụ, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong môi trường nhà trường thông minh, hiện đại.

Xây dựng đội ngũ CBGV ngày càng chuẩn hóa về chuyên môn, nghiệp vụ và đạo đức nghề nghiệp là yêu cầu, đòi hỏi khách quan của thực tiễn phát triển của cách mạng khoa học và công nghệ; yêu cầu, nhiệm vụ đổi mới giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học trong các HV, TSQ quân đội. Từng bước kiện toàn theo hướng “chuẩn hóa”, tinh, gọn, bảo đảm đủ số lượng, chất lượng, có cơ cấu hợp lý; xây dựng đội ngũ CBGV kế cận, bảo đảm tính kế thừa và phát triển. Do đó, phải thực hiện tốt từ khâu tuyển chọn, tạo nguồn CBGV chặt chẽ, khách quan, dân chủ; chống và tránh hiện tượng chạy theo số lượng mà hạ thấp tiêu chuẩn, chất lượng nguồn tuyển chọn. Xây dựng cơ chế, chính sách thu hút những cán bộ trẻ có năng lực, cán bộ có nhiều kinh nghiệm trong quản lý, chỉ huy, có khả năng sư phạm và hướng phát triển tốt ở các đơn vị trong toàn quân bổ sung cho các HV, TSQ. Chú trọng điều chỉnh, đảm bảo cân đối về độ tuổi, ngành, khối, loại cán bộ, cấp bậc quân hàm... phù hợp với nhiệm vụ; quan tâm đào tạo, bồi dưỡng nâng cao phẩm chất, năng lực của CBGV toàn diện cả về bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp, trình độ học vấn, năng lực chuyên môn, phương pháp sư phạm, kỹ năng, năng lực nghiên cứu, trình độ ngoại ngữ, tin học... Cùng với đó, cần đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ CBGV về khả năng, trình độ sử dụng công nghệ thông tin, khai thác kho học liệu, nghiên cứu, thu thập tài liệu thông qua internet, trí tuệ nhân tạo; đáp ứng với yêu cầu phát triển của nhà trường thông minh, hiện đại.

Ba là, phát huy tính tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, giảng viên trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ gắn với trách nhiệm nêu gương.

Đội ngũ CBGV trực tiếp làm việc liên quan đến công việc hành chính, CCHC vừa là chủ thể tích cực, vừa là đối tượng trong quá trình CCHC của các HV, TSQ quân đội. Do đó, cần phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu

của đội ngũ này trong nghiên cứu, đề xuất với cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ huy các cấp về chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo, ban hành các cơ chế, quy chế, nguyên tắc hoạt động phù hợp, hiệu quả. Đây là vấn đề rất khó, bởi việc cải cách về cơ chế, quy chế, nguyên tắc vận hành mỗi bộ máy đồng nghĩa với việc thay đổi toàn bộ thói quen vận hành cũ... Những thay đổi này được triển khai hiệu quả phải có sự tham mưu, tư vấn của đội ngũ CBGV ở các HV, TSQ quân đội.

Đề cao vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ CBGV trong quá trình xây dựng chuẩn đầu ra chương trình đào tạo; đổi mới nội dung, chương trình đào tạo, phương pháp dạy học; vai trò trong xây dựng học liệu, tiên phong, đi đầu trong ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học. Đề cao trách nhiệm, tính chủ động, sáng tạo của đội ngũ CBGV trong nghiên cứu các công trình khoa học liên quan đến giáo dục, đào tạo, lĩnh vực về CCHC; xây dựng tổ chức, bộ máy, con người, cung cấp cơ sở khoa học, giải pháp cho các cấp ủy, tổ chức đảng, CBGV nghiên cứu trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ gắn với trách nhiệm nêu gương; thực sự mẫu mực về phương pháp, tác phong công tác, mẫu mực về thực hiện trách nhiệm, đam mê, tận tụy vì sự nghiệp giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học. Mỗi CBGV phải thường xuyên học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, chủ động học hỏi, giáo dục tính liêm chính, đạo đức công vụ, rèn luyện kỹ năng.

Bốn là, phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, lực lượng đối với phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ, giảng viên.

Trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ của mình mà từng tổ chức, lực lượng đồng thuận, thống nhất ý chí và hành động, để chất lượng lãnh đạo công tác CCHC ở các HV, TSQ thực sự hiệu lực, hiệu quả, sát với thực tế; khi tham gia vào quá trình CCHC phải xác định rõ tầm quan trọng, mục đích, phương châm, nội dung, phương thức phối kết hợp sao cho hiệu quả, tức là phải có kế hoạch, quy hoạch, hướng dẫn cụ thể, chi tiết để phát huy tốt hiệu quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ của CBGV. Theo đó, các tổ chức, lực lượng cần chủ động

nghiên cứu, quán triệt nắm vững các quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; nghị quyết, chỉ thị, chương trình, kế hoạch, hướng dẫn của cấp ủy cấp trên về CCHC; nắm vững tình hình mọi mặt của đơn vị, trên tinh thần đổi mới, sáng tạo, phát huy trí tuệ tập thể, để tiến hành CCHC ở cơ quan, khoa, đơn vị một cách đồng bộ, toàn diện, thiết thực, hiệu quả.

Phát huy tốt vai trò các tổ chức công đoàn, hội phụ nữ... ở cơ sở trong thực hiện các nội dung CCHC, gắn với các nhiệm vụ, phong trào, cuộc vận động của các tổ chức này thành chương trình hành động sát đặc điểm, nhiệm vụ và triển khai thực hiện đồng bộ, hiệu quả bằng những phong trào hành động, phương pháp, cách làm phù hợp, sáng tạo, hiệu quả. Chú trọng phát huy vai trò, tranh thủ sự giúp đỡ của địa phương, cơ quan, đơn vị trên địa bàn đóng quân trong tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm của bộ đội và người dân về công tác CCHC.

Nắm là, thực hiện tốt cơ chế, chính sách, xây dựng cơ sở vật chất đồng bộ, hiện đại bảo đảm công tác cải cách hành chính ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong tình hình mới.

Quan tâm thực hiện tốt chính sách đãi ngộ, tạo điều kiện thuận lợi để đội ngũ CBGV rèn luyện, cống hiến và phát triển. Chế độ, chính sách cần phải đồng bộ, toàn diện về đào tạo, bồi dưỡng; thăng quân hàm, đề bạt, bổ nhiệm; luân chuyển, điều động; tiền lương, phụ cấp; cơ sở vật chất, phương tiện dạy học... và phải thể hiện rõ sự ưu tiên, đãi ngộ đặc biệt, tương xứng với những đóng góp của đội ngũ CBGV. Phát huy vai trò của cơ chế, chính sách giữa quyền lợi, trách nhiệm và nghĩa vụ nhằm phát huy tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn thách thức, dám chịu trách nhiệm, quyết liệt trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ CCHC ở các HV, TSQ quân đội. Tập trung đầu tư, nâng cấp hệ thống nhà ở, nhà làm việc, giảng đường, phòng học chuyên dùng đạt chuẩn; tăng cường cơ sở vật chất, trang bị, giáo trình, tài liệu gắn với xây dựng cảnh quan môi trường “sáng - xanh - sạch - đẹp”. Duy trì, thực hiện nghiêm quy chế dân chủ ở cơ sở và quy chế hoạt động trên các mặt công tác; phát huy sức mạnh tổng

hợp trong chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ, giảng viên, học viên. Chú trọng khai thác, sử dụng có hiệu quả cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác, nhất là trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo; đẩy mạnh chuyển đổi số, nghiên cứu khoa học; giải quyết các thủ tục hành chính đúng thời gian. Kịp thời khen thưởng, tôn vinh các điển hình tiên tiến, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; nhân rộng cách làm sáng tạo, hiệu quả, mô hình hay trong các cơ quan, đơn vị, khoa giáo viên.

Cải cách hành chính ở các HV, TSQ quân đội là quá trình thay đổi, cải tiến nhằm hoàn thiện hệ thống thể chế, tổ chức và hoạt động quản lý, chỉ huy, điều hành đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo, xây dựng các HV, TSQ quân đội vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu”. Quá trình này cần phải phát huy tốt vai trò của tất cả các tổ chức, lực lượng, trong đó trọng tâm là phát huy vai trò, trách nhiệm, khơi dậy tiềm năng, thế mạnh, vai trò, vị trí của đội ngũ CBGV trong quá trình triển khai, thực hiện công tác CCHC ở HV, TSQ quân đội, góp phần xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại./.

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021.
2. Tổng cục Chính trị, Tài liệu nghiên cứu, học tập, quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025, Nxb Quân đội nhân dân, H.2020.
3. Chính phủ, Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 03/6/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.
4. Bộ Quốc phòng, Kế hoạch số 4396/KH-BQP ngày 04/11/2021 về phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số trong Bộ Quốc phòng giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030.
5. Quân ủy Trung ương, Nghị quyết số 1657-NQ/QUTW ngày 20/12/2022 về đổi mới công tác giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng Quân đội trong tình hình mới.